

CRvB 21 november 1990, AOW 1990/32
(mrs. Van der Veen, Van der Net, Garvelink-Jonkers)

Uitspraak in het geding tussen Th.E. D., te B., eiseres, en het bestuur
der Sociale Verzekeringsbank, gedaagde

I. Ontstaan en loop van het geding

Onder dagtekening 9 mei 1989 heeft gedaagde de beslissing vastgesteld met ingang van 1 februari 1989 het ouderdomspensioen van een gehuwde voor eiseres om te zetten in een hoger ouderdomspensioen van een ongehuwde tot een bedrag van f 1117,98 per maand met een vakantie-uitkering van f 77,37 per maand, onder overweging dat zij sinds 17 februari 1989 niet meer duurzaam een gezamenlijke huishouding voert, zodat zij voor de toepassing van de Algemene Ouderdomswet (hierna: AOW) sinds die datum niet meer als gehuwd wordt aangemerkt.

De Raad van Beroep te Arnhem heeft bij uitspraak van 29 november 1989 het tegen die beslissing ingestelde beroep van eiseres ongegrond verklaard.

Eiseres is van die uitspraak bij de Raad in hoger beroep gekomen. Bij beroepschrift heeft zij uiteengezet dat zij van mening is dat er vanaf juli 1988 geen sprake meer is van gehuwd zijn in de zin van de AOW.

Het geding is behandeld ter terechtzitting van de Raad, gehouden op 24 oktober 1990, waar alleen gedaagde is verschenen, en wel bij gemachtigde R.W. N., werkzaam bij het districtskantoor Arnhem van de SVB. Eiseres heeft de Raad tevoren schriftelijk bericht van verhindering doen toekomen.

II. Motivering

Eiseres, die is geboren op 8 februari 1916 en blijkens de gedingstukken ook al voor 1988 in verband met haar invaliditeit hulp van haar toenmalige echtgenoot L.F. B. nodig had, heeft met hem - te A. - samengeleefd tot 8 juli 1988. De samenwoning werd verbroken op 8 juli 1988, toen B. werd getroffen door een hersenbloeding.

Daardoor moest hij tot 17 februari 1989 achtereenvolgens verblijven in een ziekenhuis en een verpleegtehuis, te weten het Elisabeth Gasthuis respectievelijk Regina Pacis te Arnhem.

Eiseres, die door haar invaliditeit hulp nodig bleef hebben, is na de ziekenhuisopname van haar echtgenoot bij haar kleindochter in B. gaan wonen. De echtelijke samenleving is na gedeeltelijke hersteldverklaring en ontslag van B. uit Regina Pacis op 17 februari 1989 niet hervat.

Op 9 februari 1989 en 1 maart 1989 hebben B. respectievelijk eiseres in geschrifte doen blijken aan de pensioenuitkerende instantie dat zij gescheiden van elkaar zullen gaan wonen. In de loop van maart 1989 is een eis tot echtscheiding bij de rechter ingediend. Weer een maand later heeft mutatie in het bevolkingsregister plaatsgevonden en is eiseres in het bevolkingsregister van de gemeente B. opgenomen.

In hoger beroep blijft eiseres vasthouden aan haar niet door de eerste rechter gehonoreerde vordering het tijdstip van ingang van het hogere ouderdomspensioen van een ongehuwde ingevolge de AOW te vervroegen naar juli 1988. Zij voert daartoe aan dat haar wil, los van de onvoorziene gebeurtenis met B., reeds in die tijd erop gericht is geweest de samenleving te verbreken en het echtelijk pand te verlaten. Zij wijst erop dat ook vanaf die tijd een bestendige toestand van feitelijke onmogelijkheid tot hervatting van die samenleving is opgetreden en dat er daadwerkelijke beletselen waren welke samenleving - voorgoed - verhinderden. Investeringszaken zoals het aanbrengen van een traplift in het woonhuis van haar kleindochter waar zij na het verblijf in het echtelijk pand is

gaan wonen, geven daar blijk van en zijn haars inziens niet voor niets gedaan.
De Raad overweegt dienaangaande het volgende.

De wil van eiseres en B. om de samenleving - definitief - te verbreken komt voor de Raad eerst duidelijk en onmiskenbaar naar voren uit vorenvermelde brieven van 9 februari 1989 en 1 maart 1989, gericht op het verkrijgen van ongehuwdenpensioen.

Ten tijde van de verpleegperiode van B. bleef het gezamenlijk adres van eiseres en hem gehandhaafd, was er voor zover mogelijk nog een gezamenlijke - financiële - huishouding en bezocht eiseres regelmatig haar echtgenoot, naar de gedingstukken uitwijzen. Een wil om de samenleving definitief te verbreken heeft zich toen naar buiten toe niet uitdrukkelijk gemanifesteerd. Daaraan doet niet af dat beiden tijdelijk - de een wegens invaliditeit, de ander wegens verpleging ten gevolge van een hersenbloeding - op verschillende woonadressen verzorgd moesten worden.

Evenmin heeft zich naar het oordeel van de Raad voor 17 februari 1989, laat staan per juli 1988, reeds een bestendige toestand van een verbroken samenleving tussen eiseres en B. voorgedaan. De gezondheidstoestand van B. was realiter, naar ook gebleken is, niet zo uitzichtloos dat de mogelijkheid van hervatting van de samenleving uitgesloten was. Dat het daarvan niet meer gekomen is, heeft zich eerst later naar buiten toe geconcretiseerd en bevestigd. De in eerderbedoelde `tijdelijke fase' voor eiseres op een ander woonadres aangebrachte voorzieningen noch andere - vaag gebleven - factoren zijn voor de Raad voldoende reden om de wil van eiseres in die fase anders te interpreteren dan hiervoor is geschied, alsmede om het toen feitelijk gescheiden wonen reeds als definitief op te vatten.

De Raad onderschrijft verder de overwegingen welke de eerste rechter onder verwijzing naar vaste jurisprudentie van de Hoge Raad en van deze Raad aan diens uitspraak ten grondslag heeft gelegd.
De aangevallen uitspraak komt mitsdien voor bevestiging in aanmerking.

III. Beslissing

De Centrale Raad van Beroep,

recht doende in naam der Koningin!

Bevestigt de aangevallen uitspraak.